

Dermatofüütide molekulaardiagnostika

Arsti meelespea

Dermatofüütide molekulaardiagnostika

Miks?

Dermatofüütideks nimetatakse seeni, mis põhjustavad küünte ja silenaha seenhaigust. **Dermatofüütia** on laialt levinud: seda põeb 10-15% inimestest. Patogeenseid dermatofüütide liike tuntakse umbes 20, need kuuluvad perekondadesse *Trichophyton*, *Microsporum* ja *Epidermophyton*. Kogu maailmas ja ka Eestis on levinuimaks haigustekitajaks *Trichophyton rubrum*, sageduselt järgmine on *Trichophyton interdigitale*. Dermatofüütia vastu on tänapäeval olemas efektiivne antimükootiline ravi. Esmalt peaks aga kindlaks tegema, kas haigus on dermatofüütide poolt põhjustatud või on tegemist näiteks pärmsente poolt põhjustatud infektsiooni või küünte düstroofilise kahjustusega (mehhaanilised vigastused, psoriaas jne). Võrreldes klassikaliste mikrobioloogiliste uuringutega on molekulaardiagnostiline lähene-mine tunduvalt tundlikum tagades täpsema diagnoosi.

Kellele?

Küünte seenhaigus saab enamasti alguse küünte distaalsetest servadest valkja või kollaka laiguna. Levides edasi, põhjustab nakkus kogu küüneplaadi hüperkeratoosi või onühhholüüsi. Lisaks ebaesteeti- lisele vaatepildile võib selline küüs põhjustada ka valu ning olla nakkusallikaks. **Silenaha infektsioon** saab alguse otsesel kokkupuutel nakatunud inimesega või loomaga, saastunud pinnase või eseme- tega. Iseloomulikeks sümptomiteks on ketendav ja leemendav nahk, mis võib olla kahjustunud kohast valulik.

Kuidas?

Traditsiooniline seenhaiguste diagnostika hõlmab klassikalisi mikrobioloogilisi meetodeid ning ajakulu võib kõikuda 10-15 päevast kuni 3-4 nädalani. SYNLAB Eesti kasutab meetodit, mille puhul saab vas- tuse **oluliselt kiiremini** - kuni viie tööpäeva jooksul. Kuna enne ravi alustamist peab diagnoos olema kinnitatud laboratoorselt, on võimalik ka **ravi alustada kiiremini**. Test põhineb dermatofüütide DNA määramisel PCR meetodil ja sellele järgneval spetsiifilisel hübriidsatsioonanalüüsil.

Vastusena raporteeritakse dermatofüüdid üldiselt (ligi 20 liiki, sh *T. mentagrophytes*, *T. interdigitale*, *T. tonsurans*, *T. verrucosum* jt) ning liigi täpsusega *Trichophyton rubrum*, *Microsporum canis* ja *Epider- mophyton floccosum*. Dermatofüütide molekulaarset tuvastamist saab kombineerida ka kandidaasi molekulaarse määramisega samast proovimaterjalist (silenahk, küüned).

Analüüs:	Dermatofüütide molekulaardiagnostika
Näidustus:	Küünte ning silenaha kahjustus
Uuritav materjal:	Skarifitseeritud materjal kahjustatud küüneplaadilt või nahalt, juuksed
Analüüsimeetod:	PCR, hübriidsatsioonanalüüs (Luminex xMAP®)
HK kood:	66608 x 2